

చీకట్లో చీలికలు

- గొల్లపూడి మారుతీరావు

ఈ నవల ముదితం కావడం యిది మూడోసారి. చాలా పాపులర్ కావడం వల్లకాదు - చాలాకాలం ఆగి ఆగి పీంటయింది. ఈ నవలకే ఎంతలేదన్నా 40 ఏళ్ల వయస్సుంది ఎప్పుడూ ఎవరూ "అమ్మో - ఎంత మంచి నవల" అని అనలేదు. అయితే ఎక్కువమంది మహానుభావులు విమర్శించిన నవలగా దీనికి చిన్న ముందుమాట వ్రాయాలనిపించింది.

1959 ప్రాంతంలో అప్పుడే చదువు పూర్తయి, నిరుద్యోగిగా వున్న రోజుల్లో ఈ నవల వ్రాశాను. అప్పటికే - బుచ్చిబాబు, చలం - యిలాంటి వారి ప్రభావం నా మీద వుంది. తెలిసిందంతా చెప్పేయ్యాలనీ, నాకు తెలిసిన రచయిత ఎంత గొప్పగా చెప్పాలనే యావ అప్పటిది. ఆ వాసన ఈ నవలలో ఎక్కువ. ఎలా కలిశారో పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యుల వారిని ఆ రోజుల్లో కలిశాను. వారిని ఈ నవలకే ముందుమాట వ్రాయమన్నాను. (ముందు మాటలూ, అంకితాలు బొత్తిగా అలవాటు లేదు) ఆయన వ్రాశారు. ముందుమాట వ్రాశారు గనుక విమర్శించలేదేమో కానీ, మొహమాటపడి బాగుందన్న గుర్తు.

ఆ962లో విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారికి చిత్తూరులో సన్మానం జరిగింది. ఆయన గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారి (అప్పటి చిత్తూరు మునిసిపల్ కమిషనరు) యింట్లో బస చేశారు. అక్కడ నా నవలలో ఒకటి రెండు పేజీలు చదివారమో. ఆ సాయంకాలం సభలో ఆర్చుద తమ కీన్నెరసాని పాటల్ని పిప్పరమెంతు పాకం అన్నందుకు ఆయన్ని తిడుతూ పనిలో పని నాకూ రెండు వడ్డించారు. "ఇండాక ఎవరో రచయిత నవల చూశాను. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మరో లోకంలోకి ఎగిరిపోతున్నాయంటాడు" ఇలా సాగింది. నాకు ఆ రచయిత ఎవరో వెంటనే అర్థమయింది. నా పక్కన కూర్చున్న శేషేంద్రశర్మగారు, మల్లాది వసుంధరగారూ, మల్లాది రామచంద్ర శాస్త్రిగారూ యిబ్బంది పడుతున్నారు.

సభ ముగిసింది. రాత్రి విశ్వనాథ వారికి చెప్పినట్లున్నారు. ఆ విమర్శించిన రచయిత నేనేనని. మర్నాడు మధ్యాహ్న భోజనం శర్మగారింట్లో జి. కృష్ణగారూ, వి.డి. ప్రసాదరావుగారు ప్రభుత్వం వచ్చిన గుర్తు. అప్పుడు ఈ ప్రసంగం టోపు వేశారు. నన్ను విమర్శించే ప్రసంగం వచ్చేటప్పటికీ సత్యనారాయణగారు నావేపు తిరిగి "మిమ్మల్ని తిట్టినట్లున్నాను" అన్నారు నవ్వుతూ.

నేనూ నవ్వేసి "ఆ విధంగానయినా ఆ మాత్రం నవల చదివారు. అదీ నాకు ఆశీర్వాదమే" లాంటి మాటలేవో అన్నాను. ఏమయినా, విశ్వనాథ గారు కించపడ్డారు. అనవసరంగా నన్ను విమర్శించినందుకు. ఆయన "నిండు మనంబు నవ్వనవనీత సమానము" కోవలో మనిషి ఆ ఆలోచన మనస్సులో పీకుతున్నట్లుంది. ఆ సాయంకాలం అప్పటి సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్షులు, చిత్తూరు వారు విలాససభ అధ్యక్షులు ఆర్.బి రామకృష్ణరాజు గారు రామవిలాససభలో సభ ఏర్పాటు చేశారు. విశ్వనాథ వారు బజారుకెళ్ళి శాలువాలు కొనుక్కొచ్చి - ఆ సభలో మా రచయితలు - నేనూ, మధురాంతకం, పల్లంపాటి, రాజేంద్ర సదానంద (వీరంతా వున్న గుర్తు) అందరికీ శాలువాలు కప్పారు - అదీ వారి ఔదార్యం.

ఆ రోజుల్లోనే తిరుదణ్ణామలైలో వుంటున్న చలం గారి దగ్గరికి వెళ్తూండేమోణ్ణి. వారికి 'చీకట్లో చీలికలు' నవల పంపాను. "మీ పుస్తకం అందింది. ఈ నక్కకి అది కూడా భోజనం" అని వ్రాశారు.

తరువాత నాలుగైదు పుస్తకాలొచ్చాయి. "నర్తకి అదే పనిగా చదువుతోంది. అయ్యో అందరూ చచ్చిపోతున్నారే" అని మధ్య మధ్య బాధపడుతోంది అంటూ తరువాత చదివినట్లున్నారు.

"అందులో వర్ణనలన్నీ అనవసరం. కృత్రిమం మీరు కూడా అవన్నీ చూసి వుండరు" లాంటి వాక్యాలు గుర్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఈ నవలని సవరణలు చేసి, కుదించి ప్రచురించడం జరుగుతోంది. ఆనాటి 'చీకట్లో చీలికలు' దగ్గర్నుంచి నిన్న మొన్నటి 'ఎరసీత' వరకు - ఓ రచయిత మానసిక పరిణామాన్ని తెలియజెప్పడం కూడా సమగ్ర సాహిత్య పరిచయ లక్షణం కనుక ఈ నవలకే ఈ సంపుటాల్లో స్థానం వుంది.

(గత సంచిత తరువాయి)

రాత్రి పది -

గోవర్ధనరావుగారింటి నుంచి బయలుదేరి రేండు మలుపులు తిరిగి బజారు వీధిన పడేసురికి దూరాన ఓ వ్యక్తి కనిపించాడు వరదరాజుకు. ఎంతదూరంలో వున్నా ప్రాణంలేనట్లు, నీడలా నడిచిపోతున్న రవణమూర్తి గుర్తే!

"రవణా!" అనరిచాడు -

దగ్గరికి వచ్చాక

"ఎక్కడినుంచి?" అన్నాడు.

జవాబుగా మందుసీసా చూపించాడు రవణమూర్తి. అయితే యిదేం కొత్తకాదు. డాక్టరుకీ, రవణమూర్తికీ అవినాభావ సంబంధం.

"చెల్లెలికి మళ్ళీ బాగోలేదు" అన్నాడు.

"ఏమిటి కథ?"

నవ్వాడు రవణమూర్తి. అతను మట్లాడితే నూతిలో గొంతుకలాగ ధ్వనిస్తుంది. హెచ్చు మాట్లాడడు. ఏ విషయంలోనూ జోక్యం కలిగించుకోడు. ఎంతో జీవితాన్ని చూసినట్లు అన్నిటిమీదా విరక్తితో, నిరుత్సాహంగా నవ్వుతాడు. "నీకు తెలీందేముందిరా! పాతకథే!"

"టీ.బీనా? సుజాతకే?" నిర్ఘాంతపోయాడు వరద.

"ఊ"

"ఇదివరకెప్పుడూ సుజాతకి రాలేదుగా!"

"ఇప్పుడొచ్చింది. అంతే"

"ఎన్నాళ్ళ క్రిందట నుంచి?"

"ఏమో? తెలీదు. ఎన్నో రోజులు దాచి వుంచింది. మొన్న రెండు వారాల క్రితం రాత్రి దగ్గుతూ లేచింది. బయటికెళ్ళి నిలబడింది. ఆయాసంతో వచ్చి పడుకుంది. గట్టిగా అడిగితే చెప్పింది" నవ్వాడు.

"ఏ చేస్తున్నావ్?"

మందుసీసా చూపించాడు. మెల్లిగా అన్నాడు "తమ్ముడుపోయి సంవత్సరం కూడా కాలేదు. అమ్మ మరీ దిగజారిపోయింది" ఉన్నట్లుండి రెండు చేతుల్తో తలపట్టుకున్నాడు. "మా కుటుంబానికి యిది శాపంలా వుంది. సంవత్సరం తిరక్కుండానే దీనికి బాధ చూడు" గుండె గొంతుకలో కదిలింది మాట్లాడుతూంటే.

భయంతో రెపరెపలాడాడు వరద. నాలుగు వారాల క్రితం రవణమూర్తి పార్కు దగ్గర కనిపించాడు. అప్పటికీ యిప్పటికీ బాగా చిక్కిపోయాడు. కళ్ళు లోతుకుపోయి, బెంగతో ముఖం నల్లబడి నీరసంగా కనిపించాడు. క్షయవ్యాధితో బాధపడి మరణించినవారు యిప్పటికీ ఆ కుటుంబంలో అయిదుగురున్నారు. రెండేళ్ళక్రితం తండ్రి, ఇన్ కంటాక్స్ ఆఫీసరుగా పనిచేసే అన్నయ్యా, పదేళ్ళ తమ్ముడూ అంతా పోయారు. ఎప్పుడు ఎవరికొస్తుందోనన్న భయం ఆ కుటుంబాన్ని తినేసింది. ఎవ్వరికీ ఆనందం లేదు. జీవితం మీద ఆశలేవు. ఇప్పుడిక తల్లి, చెల్లెలూ, యితనూ మాత్రం మిగిలారు. ఇప్పుడీ దుర్లటనతో వేరు తెగిన చెట్టులాగా డీలా పడిపోయాడు రవణమూర్తి. ఇరవై నాలుగేళ్ళయినా ఓ పక్క ఆఫీసు పనితో, మరోపక్క మానసికంగానూ నలిగి ముప్పై ఏళ్ళవాడిలా అవుపిస్తాడు. అతని కళ్ళల్లో తెలీని పిరికితనం ఎవరిలోనూ ఉత్సాహం రేపని దారిపక్క గడ్డిమొక్కలాంటివాడు రవణమూర్తి.

"వెళ్తాను" అన్నాడు ఎంతోసేపటికి

అప్పటికే పది దాటింది.

"నేనూ వస్తాను పద" అన్నాడు వరదరాజులు.

"ఇంతరాత్రి ఎందుకులేరా? ఇది మామూలేగా. గులాబిని యింట్లో ఒంటరిగా వదిలేశావు కాబోలు."

"మరింకేం చెప్పకు, నువ్వు నడుస్తూ వుండు. సాయిబు దుకాణంలో పళ్ళు తీసుకుని వెనుకనే వస్తాను."

రవణమూర్తి వెళ్ళిపోయాడు.

మరో అరగంటకి రవణ యింటి ముంగిటకి వచ్చాడు వరద.

ఇద్దరి మనుషుల కన్నా ఎక్కువ పట్టని గదిలో చిన్న దీపం వెలుగులో పడుకుని వుంది సుజాత. ఆమె తల్లి ఓ మూల ముడుచుక్కార్చుని నిద్రపోతోంది.

"మూడు రాత్రుల నుంచి అమ్మకి నిద్రలేదు. ఇవాళ సాయంకాలం ఆమెకీ జ్వరం వచ్చినట్టుంది" అన్నాడు రవణమూర్తి.

వరదని చూసి లేచి కూచుంది సుజాత.

"కూచోండి" అంటూ పరుపుమీద పక్కకి జరిగింది.

బల్లలాక్కుని కూచున్నాడు వరద.

మందు గ్లాసులో పోస్తూ నిలబడ్డాడు రవణమూర్తి.

ఎప్పుడు వచ్చినా సుజాతని కూర్చుని చూడలేదతను. ఎప్పుడూ పాడుతూనో, కబుర్లు చెబుతూనో, పక్కయింటి పిల్లలోపాటు ఆడుతూనో కనిపించేది. వయస్సు పందొమ్మిదయినా చిన్నపిల్లలా. మరీ చిన్నపిల్లలా ఆడుతుంది.

"చూడండి వరదగారూ, ఏమీలేదే నన్నీ మంచం మీద పడేశారు" అంది అమాయకంగా.

"ఏమీ లేకపోవడమేమిటి? కళ్ళు చూసుకో"

"పోండి. మీరూ అన్నయ్యలాగే మొదలుపెట్టారు" అంది కోపంగా.

మందిచ్చాడు రవణమూర్తి. ఒక్క గుక్కలో నోట్లో పోసుకుంది.

"నేను చచ్చిపోతానేమోనని అన్నయ్య భయం. నాకేం చూడండి. ఎంత హాయిగా వున్నానో?"

రోగం సూచనలేవీ లేనట్లు మామూలుగా వుండాలని ప్రయత్నించింది సుజాత. కానీ ఆ నవ్వు వెనక, ఆ చిలిపితనం మాటున నీరసం, నిరుత్సాహం, భయం కనిపిస్తూనే వున్నాయి.

"రోగం పరమౌతానేమో?" అన్న తపన.

"నీకేం ఫరవాలేదు సుజీ ఒక్క నెలలో తేరుకుంటావ్"

"మీరింకా నన్ను అనుమానిస్తున్నారు. నేనిప్పుడే బావున్నాను."

కించపడ్డాడు వరద. "నువ్వు కులాసాగా వుండడమే వాడికీ కావలసింది. పోనీ కొన్నాళ్ళపాటు వైశాంతిగా వుండు."

పికిలి పిట్టలా గెంతుతూ, మెరుపులా కనిపించి మాయమవుతూ వుండాల్సిన సుజాత బలహీనంగా, మసక వెలుతురులో రోజాపువ్వులా సగం ఎరుపుతో కనిపించింది. సగం చెరిగిన బొట్టుతో, నీరసంతో లోపల్లోపల ఎండిపోతున్న చెట్టులా వుంది సుజాత. బాధతో, అసహాయతతో నవ్వు మలినమై, పేలవంగా పెదాల్ని మాత్రం కదిలించింది.

"వెళతాను సుజీ, గాభరాపడకు. మంచం మీంచి లేచిపోయావంటే వీడు బెదిరిపోతాడు. అమ్మ ఆరోగ్యం కూడా పాడవుతుంది. తర్వాత నీ యిష్టం."

"ఇలా పడుకుంటే నాకెప్పుడు యిలాగే వుంటుంది. గుడివేపు పాలాన్నీ, మీ గులాబీని, వినత యింట్లో మల్లెతీగెనీ చూస్తే మళ్ళీ హాయిగా వుంటాను.

ఆశ్చర్యంగా చూశాడు రవణమూర్తిని, నీడలోకి వత్తిగిల్లి కళ్ళు తుడుచుకుంటున్నాడు వాడు.

నల్లటి దుప్పటి వంటినిండా కప్పుకుని పాములా మెలికలు తిరిగి పడుకుంది సుజాత.

రవణమూర్తి భుజం మీద చెయ్యేసి బయటికి తీసుకొచ్చాడు వరద.

"ఏం చెయ్యనురా దీన్ని? చెపితే వినదు. పెద్దదైనా అల్లరి పోలేదు" అన్నాడు జాలిగా.

"మొదటి విషయం - నువ్వు బెంబేలు పడకు. మీ అమ్మకి ధైర్యం చెప్పు. సుజాతకేం? మరో రెండు వారాల్లో లేచి తిరుగుతుంది చూడు నా మాట అబద్ధమయితే"

"వీధి చివరవరకూ వస్తాను పద" అన్నాడు రవణ.

"వద్దులే అర్ధరాత్రి దాటింది. గుడిపక్క పాలాలవేపు నడిచిపోతాను" అని వచ్చేశాడు.

ఇంటికి చేరేసరికి ఒంటిగంట దాటింది.

అనంతపద్మనాభస్వామి ఆలయం దగ్గర్నించీ కీచురాళ్ళ అరుపులు విపరీతంగా వినిపిస్తున్నాయి.

చూరుకింద నీడలో వాళ్ళు మరిచి నిద్రపోతోంది గులాబి.

వెన్నెల నీడలో సామ్మసిల్లినట్లు. నిశ్చలంగా, తనదికానట్టుగా శరీరాన్ని మరిచి నిద్రపోతోంది గులాబి.

"ఇక ఇలా వంటరిగా వదిలి ఎక్కడికీ పోకూడదు" అనుకున్నాడు వరద మనసులో.

వెన్నెట్లోకి పూర్తిగా మంచాన్ని లాక్కుని నడుం వాలిస్తే పిచ్చిగా నిద్రపట్టింది.

5

వారంరోజుల తర్వాత ఒకనాటి వుదయాన తీరిగ్గా వుత్తరం వ్రాసుకుంటున్న వరదరాజులు కాలిని ఏదో కరిచినట్టయి తుళ్ళిపడి తలెత్తాడు. ఆ కదలికకి అల్లంత దూరం పరిగెత్తి వెనక కాళ్ళ మీద కూచుని భయం భయంగా చూసింది వుడత ఒకటి.

నవ్వొచ్చింది వరదకి.

తలెత్తాడు వరద.

అవతలి వాటాలో డాలీ బట్టలు ఆరవేస్తోంది. తమ యింటికి అక్కడికి మధ్య బంతి పూచెట్లు వరస వుంది. పువ్వుల మధ్య ఒకటిగా కలిసిపోయి పచ్చగా మెరుస్తోంది.

అబ్బురపడి చూస్తూ కూచున్నాడు.

డాలీని చూస్తే వెన్నెల గుర్తుకొస్తుంది. తెల్లగా పాలలాగా, మెరుగు పురుగులాగ. మల్లెపువ్వులాంటి డాలీ. అసలు పేరు అచల. ఇంట్లో అందరూ డాలీ అంటారట. చెల్లెలు చెప్పింది. పసుపురంగు పాడవుపాటి గౌను వేసుకుంది అచల. ఒళ్ళు కనిపించేటంత పల్లెటివోణి. మీదికి ఎగిరి బట్టల్ని తాడు మీద వేస్తోంది. ఎగురుతున్నప్పుడు వాళ్ళంతా కదిలి చేపల్లో బరువెక్కిన వలలాగ, వేసంగి ఎండలో గాలికి వూగే మామిడి గుబురులాగా కనిపిస్తోంది.

ఏదో పాట మెల్లిగా మాటల మధ్య విరుగుతోంది పాట అర్థమయితే బావుణ్ణి. 'యెంకి' పాటపాడుతోంది కాబోలు. ఆ సాహిత్యంలోనూ 'యెంకి' వున్నదేమో మరి.

తూనీగలాగా గెంతుతూ రంగురంగుల పావడాతో వచ్చింది ఓనాటి మధ్యాహ్నం. వెళ్లకిలా పడుకుని ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు వరద. అతణ్ణి చూడగానే లేడిపిల్లలాగా గెంతింది. అంత చిలిపితనాన్నీ దాచేసుకుని తలుపు చాటున నిలబడింది. ఆ పావడా రంగూ, ఆ లేత వంటి మెరుపూ యింకా తలుపు చాటు నుంచి తెలుస్తూనే వుందతనికి.

వెళ్ళిపోతూ చూసిన చూపు యిప్పటికీ గుర్తే! ఆ కళ్ళలో ఆకలి, తపనా అతన్నెప్పుడూ కుదిపి పలకరిస్తాయి.

మబ్బు విడిచిన సూర్యుడి మొదటి కిరణం ఆమెని దాటి వరద వంటిని తాకి మండించింది - గ్రీష్మం తరుముకు వచ్చిన ఉమ్మెత్తపువ్వు పిచ్చిరంగు ఆమెది. విచ్చలవిడిగా జల్లేసిన అందం. ఏ కాశ్మీరులోయ ప్రాంతాల మనుషుల్లోనో తోచే అమాయకత ఆ ముఖంలోది. ప్రకృతిని మొదటిసారిగా చూసినప్పటి దుగ్గ ఆ కళ్ళలో -

పచ్చగా బంగారంలా మెరుస్తున్న అచల - గాజుఫ్లేటు చటుక్కున క్రిందపడి ముక్కలయింది. తుళ్ళిపడి యిటు తిరిగి డాలీ, వరదని చూసి భయపడింది. చటుక్కున చెట్టు వెనక మాయమయింది.

లేవబోయాడు వరద. కాలులో గాజుముక్క దిగి రక్తం చిమ్మింది. కాలుపట్టుకు కూర్చుండిపోయాడు.

గేటు తలుపు తోసుకు లోపలికి వచ్చాడు విశ్వేశ్వరం.

మరీ అంత తెల్లగా లేని పైజమా వేసుకున్నాడు. కాస్త శుభంగా, ఈ వారం రోజుల్లోనే కాస్త బలిసినట్లు కనిపించాడు. జుత్తు ఓదారికి తెచ్చి దువ్వాడు. కాస్తంత ఉత్సాహంగా కనిపిస్తున్నా పాతమందకొండితనం, బద్దకపు ఛాయలూ పోలేదు.

"కాఫీ తాగుతావా?"

"ఊ" అన్నాడు గన్నేరు చెట్టుకి చేరబడి నిలబడి.

"లోపలికి రా. యెండగా వుంది"

కుర్చీ వెనక్కులాగి గాజు ముక్కల్ని చూసుకుంటూనే లేచాడు వరద, ఒక్క గెంతు గెంతి దాటేశాడు విశ్వేశ్వరం.

బుద్ధుడి విగ్రహాన్ని టేబులు మీద వుంచి బల్లమీద కూచున్నాడు విశ్వేశ్వరం, కాఫీ చెప్పి వచ్చి కుర్చీలో కూచున్నాడు వరద.

"వారం రోజుల తర్వాత మళ్ళీ యీనాడు దర్శనం. ఉద్యోగం యిప్పిస్తే మట్టుకు వస్తావని నిదర్శనమేమిటి?"

"పోనీ, నాకు ఉద్యోగం వద్దులే"

"అయితే బాధేలేదు. ఏం చేస్తానో చెప్పు"

"అదంతా వేరే ఆలోచించాను. ఇప్పుడు ఓ పనిమీద వచ్చాను"

ఫ్లాస్కులో కాఫీ రెండు కప్పుల్లో పోసి తెచ్చింది గులాబి.

ఎప్పుడో ఎనిమిదేళ్ళ క్రితం చూసింది విశ్వేశ్వరాన్ని.

"వీడు జ్ఞాపకం వున్నాడా?" అని వరద అడిగితే, నల్లగా నిటారుగా వున్న అతణ్ణి విచిత్రంగా చూసింది.

"ఎక్కడ జ్ఞాపకం - నే వెళ్ళిపోయేసరికి యింకా స్కూల్లో చదువుతోంది" అన్నాడు విశ్వేశ్వరం నవ్వి.

అయినా ద్రాయింగు పాఠాలు చెప్పకుండా బడిలో కునికిపాట్లు పడే విశ్వేశ్వరం మేష్టారు ఆమెకి గుర్తే. అతని చేతకానితనాన్ని చూసే వుద్యోగంలోంచి తీసేశారు. కానీ యిప్పుడు మొద్దుబారి, సన్నగా, ఏవగింపుగా తయారయిన అతణ్ణి చూసి విస్తుపోయింది.

గులాబి వెళ్ళిపోయాక "జాగ్రత్తగా విని నన్నర్థం చేసుకో" అని మొదలెట్టాడు విశ్వేశ్వరం.

"ఏ విషయం?"

"కొన్నాళ్ళు పై వూరిలో వుండి రావాలి. ఎక్కడికని అడక్కు. .."

ఆగాడు.

వసారాలో ఎండపడి గదిలోకి వెలుగొచ్చింది.

"ఎందుకని?"

"ఓ అమ్మాయిని నీ దగ్గర నాలుగురోజులు వుంచాలి - మీ యింట్లో"

దిమ్మరపోయాడు వరద. విశ్వేశ్వరాన్ని విచిత్రంగా చూశాడు. రూపాయలు అడిగినప్పుడు ఎంత స్తబ్ధుగా వున్నాడో యిప్పుడూ అలాగే వున్నాడు విశ్వేశ్వరం. బల్లమీది కేన్వాసు మీద గోళ్ళతో గీతలు పెట్టున్నాడు.

"అమ్మాయినా?"

"సుమారు యిరవై వుంటుంది వయస్సు. సంస్కారంగల కుటుంబంలో పెరగలేదు. ఏది మంచో ఏది చెడో తెలీదు. చాలా తక్కువ మాట్లాడుతుంది. కాస్త నల్లగా, పొట్టిగా వుంటుంది"

ఇన్ని మాటలూ తలవొంచుకు చెప్పాక తలెత్తి తెల్లబోయి చూస్తున్న వరదని చూసి నవ్వాడు. ఏదో అర్థం వరద ముఖంలో వూహించుకుని -

"డబ్బులాకాదు. ఈమెని మళ్ళీ తీసుకుపోతాను" అన్నాడు.

"....."

"అసలు యిటువంటి అగత్యమే రాకుండా వుండాల్సింది. ఇప్పుడిక మరో గత్యంతరంలేదు"

"అంటే?"

"ఇంక అవేవీ అడక్కు వరదరాజులు - ఇంతవరకూ నువ్వు నన్నే విషయంలోనూ నమ్మలేదు. అందుక్కారణం నేనే. ఈసారి నమ్మగలిగితే నీలవేణిని తీసుకువస్తాను రేపు. వీలుపడదంటే వెళ్ళిపోతాను"

వరదకి ఏమాట అనడానికీ తోచలేదు. ఇలాంటి పని సాధ్యమా అన్న ఆలోచన మాటిమాటికీ అతని మనస్సులో కదుల్తోంది. చివరికి విశ్వేశ్వరం వేపు తిరిగి -

"నీలవేణి ఎవరు?" అన్నాడు.

కాస్పేపటివరకూ ఏమీ మాట్లాడలేదు విశ్వేశ్వరం.

"అదికూడా యిప్పుడు నేను చెప్పను. గులాబికన్నా మూడేళ్ళు పెద్ద, ఇక్కడికి వచ్చినా నీకేం కష్టం కలిగించదనుకుంటాను. అదైనా నీకు ధైర్యం వుంటే.."

"నా మాట ఎలా వున్నా నలుగురి విషయం.."

మధ్యలో నవ్వాడు విశ్వేశ్వరం. "నలుగురి కోసం బ్రతికేట్టయితే వద్దులే. పోతా" అని లేచాడు.

బల్లకాలు ఒకటి విరిగి కరకరలాడింది.

వరద లేవలేదు. వెళ్ళమనలేదు. అలానే కూచున్నాడు. వసారాలోకి వచ్చి వొళ్ళు విరుచుకున్నాడు విశ్వేశ్వరం. కళ్ళు చిట్లించి ఎడం వైపు చూశాడు. ఏమనుకున్నాడో ఏమో వెనక్కి తిరిగి.

"ఇప్పుడీ పని జరక్కపోతే నేను పూర్తిగా నాశనమైపోతాను" అన్నాడు గాలిలో.

అప్పటికీ వరద చలించలేదు.

ద్వారం దాటి గుడి మలుపు తిరిగే సమయంలో వరద పిలుపు వినిపించి వెనక్కి తిరిగాడు విశ్వేశ్వరం.

అతని కళ్ళు చూసి భయపడ్డాడు. మెల్లిగా నడిచి వచ్చి గేటు వూసల్ని పట్టుకు నిలబడ్డాడు.

గుడివేపు చూస్తూ అన్నాడు వరద.

"నీమీద నాకెప్పుడూ గౌరవంలేదు. అందుక్కారణం నీకూ తెలుసు. ఈమెను యిక్కడ వదిలిపోవడం వల్ల నీకు మంచి జరిగితే అలాగే వెళ్ళు. కానీ మొదట నీ గురించి నువ్వు ఆలోచించుకో" జవాబుకి కూడా ఎదురు చూడకుండా లోపలికి వెళ్ళిపోయాడు వరదరాజులు.

ఎంతోసేపు నిలబడి రోడ్డు పక్కనుంచే రాళ్ళు తన్నుకుంటూ, తలవొంచుకుని నడిచిపోయాడు విశ్వేశ్వరం.

6

మర్నాటి సాయంకాలం విశ్వేశ్వరం నీలవేణితో బండిదిగే సమయానికి అదంతా మరిచిపోయాడు వరద.

విశ్వేశ్వరం నీడలో ఒదిగిపోయి కనిపించే నీలవేణిని చూస్తూ నిలబడ్డాడు.

విశ్వేశ్వరం అడిగిన మొదటి ప్రశ్న యిది, "గులాబీ యేదీ?"

"గుడిలోకి వెళ్ళింది"

చెట్టు దగ్గరే నిలబడిపోయాడు విశ్వేశ్వరం.

"ఆ మంచం లాక్కుని కూచో"

ఇద్దరూ కూచున్నారు.

వరద ఎదురుగా కాకి రెక్కపాడుచుకోవడాన్ని చూస్తున్నాడు. వరద ఏమైనా మాట్లాడతాడేమోనని ఎదురు చూస్తున్నాడు విశ్వేశ్వరం.

నీలవేణి చోద్యం చూస్తోంది.

ఎంతోసేపటికి విశ్వేశ్వరం లేచాడు.

"నే వెళ్తాను" అన్నాడు.

వరద 'ఊ' అన్నాడో 'ఆ' అన్నాడో కానీ విశ్వేశ్వరం దాటి మెల్లిగా వెళ్ళిపోయాడు.

ఒక్కసారి ఎలక్ట్రిక్ దీపాలన్నీ వెలిగాయి. లేచి ఎగరబోతున్న కాకి కీచుమని తీగలకి వ్రేలాడిపోయింది.

వరద మనస్సు జివ్వుమంది.

నీలవేణి కూచుని బంతిపువ్వులవేపు చూస్తోంది.

బంతిపువ్వుల వెనక డాలీ యిద్దర్నీ దొంగచూపులు చూస్తోంది.

గేటు వేపు చూస్తూనే "మిమ్మల్ని యిక్కడికి తీసుకు రావడం నాకిష్టంలేదు" అన్నాడు మెల్లగా.

భయపడి, బెదిరి యిటు తిరిగింది నీలవేణి. అతని కళ్ళని అర్థం కానట్లు చూసింది -

ఏదో మాటలు కూడదీసుకుని మెల్లమెల్లగా అన్నాడు వరద.

ఈ సమయంలో గులాబివుంటే బావుణ్ణి తోచింది.

"మీరు అనేదా మిమ్మల్ని?"

"మీ యిష్టం"

"వాడు ఏమీ చెప్పలేదు మీ గురించి"

మాట్లాడలేదు -

"వీడికెలా దొరికారు? "

"...."

అప్పుడేపడిన గన్నేరుపువ్వుని చేతిలోకి తీసుకుంది.

"అంతకు ముందు ఎక్కడ వుండేవారు?"

"గూడూరు"

"వీడెలా తెలుసు మీకు?"

"..."

"ఒంటరిగా వచ్చేశారేం యింట్లోంచి?"

చటుక్కున ఆశ్చర్యంతో తలెత్తినదామె అతనివేపు చూడడానికి.

గమనించి "చెప్పాలని లేకపోతే వద్దు..."

పక్కకి తిరిగి ముఖం కప్పుకుంది. కొంతసేపటికి - ఆమె ఏడుస్తున్నట్టు తోచింది వరదరాజులుకి. లేచి మెల్లిగా గేటువరకూ నడిచాడు. గేటుకి చేరబడేసరికి నల్లటి రంగు చొక్కాకి అంటుకుంది. తుడవబోయి చేతులకి చేసుకున్నాడు.

నవ్వాచ్చింది.

వెనకవున్న నీలవేణి గురించి ఆలోచిస్తున్నాడు.

అన్ని ప్రశ్నలు అడగడం తనదే తప్పనిపించింది - **ఏ పురుషుణ్ణి స్త్రీ మొదటి చూపులో నమ్మదు. నమ్మిన ఎవరినీ జీవితంలో వదులుకోదు స్త్రీ.**

ఏమీ తెలీని ఆమె జీవితాన్ని ఊహించ ప్రయత్నించాడు వరద. మసకబారే చీకట్లలో బంతిచెట్ల ఆకుల చాటునుంచి ఆమె చామనఛాయ ముఖం యిక్కడికీ కనిపిస్తోంది. ఇంకా బంతిపువ్వులు వేపే చూస్తోంది.

సంపెంగ పువ్వు వాసన గుప్పుమనగానే యిటు తిరిగాడు వరద. ప్రసాదం పుచ్చుకుని పళ్ళెంతో వచ్చింది గులాబి.

బరువుగా, నిండుగా వున్న జుత్తంతా మెలికలు తిప్పి ముడివేసి రెండు పువ్వులు తురిమింది. సంపెంగ పువ్వుల మధ్య గులాబి అద్దంలో మెరుపు నీడలా తోచింది.

పళ్ళెంలో పువ్వు తీసి కళ్ళకద్దుకున్నాడు వరద. గన్నేరు చెట్టు వరకూ నడిచి మళ్ళీ వెనక్కి వచ్చిందామె.

"అన్నయ్యా"

ఇటు తిరిగాడు.

"అక్కడ.. మంచం మీద.."

"నీలవేణి" - పూర్తిచేశాడు వరద.

ఇంకా అలానే నిలబడివుండడం చూసి "ఆమెకి ప్రసాదం యిప్పు విశ్వేశ్వరం తెచ్చాడు. కొన్నాళ్ళు మనింట్లోనే వుంటుంది. ఇంకేం అడక్కు ఆమెని"

స్త్రీ కళ్ళని అర్థం చేసుకునే శక్తివుంటే గులాబి కళ్ళల్లో అతనికి గ్రంధాలు బోధపడేవి. నెమ్మదిగా లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

అన్నయ్య మాటమీద ఆమెకి గౌరవం ఎప్పుడూ వుండనే వుంది.

పూర్తిగా చీకటి కమ్ముకుని కంటిముందు నీడలు పడే సమయానికి తలుపు చేరేసి లోపలికి వస్తూండగా బల్లి కుడివేలిమీదికి గెంతింది. తుళ్ళిపడ్డాడు వరద.

నీలవేణి యింకా అక్కడే వుంది

ఏదో మాట్లాడబోయే సమయంలో "వరదరాజులు భయ్యా" అంటూ తలుపు తోసుకుని గోవర్ధనరావుగారు వచ్చారు కర్ర టకటకలాడిస్తూ.

నీలవేణి లేచింది.

ఆమెతో "గులాబి లోపల వుంది" అని రెండడుగులు ముందుకు వేసి "రండి గోవర్ధనరావుగారు, చీకటిగా వుంది, దీపం తెన్నానుండండి" అన్నాడు.

నీలవేణి దీపంతో వసారా మధ్యకి వచ్చి నిలబడింది.

వరద భుజం వీద చెయ్యేసి నెమ్మదిగా రెండు మెట్లూ ఎక్కాడు వృద్ధుడు.

కుర్చీలో కూచుంటూ, "ఓ గ్లాసు మంచినీళ్ళు తెచ్చిపెట్టమ్మా గులాబీ" అన్నారు తీరిగ్గా గాలిపీలుస్తూ.

నీలవేణి దీపం గట్టుమీద వుంచి లోపలికి వెళ్ళింది.

"ఏంవోయ్, కనిపించడం మానేశావ్?"

"ఆఫీసు పని ఎక్కువయిందండి. ఏరోజు కారోజు వస్తాననుకోవడం తీరా బయలుదేరబోయేసరికి పడకపోవడం."

"నువ్వురాకపోతే నాకేం తోచదయ్యా, నాలోజులు రాకపోతే మంచమెక్కావే మోనని యిలా పరిగెత్తుకొచ్చాను."

అతని ఆప్తతకి వరద కదిలాడు.

నీలవేణి నీళ్ళు తెచ్చి నీడలో నిలబడింది. సంతృప్తిగా తాగి "అమ్మాయికి పెళ్ళి ఎప్పుడు చేస్తావోయ్?" అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు ఆమెకి గ్లాసు అందిస్తూ.

లోపల్నుంచి "రామనామ మెంతో మధురమూ" పాడుతోంది గులాబి.

ఇప్పుడు ఈమెని జాగ్రత్తగా పరికించారు గోవర్ధనరావుగారు ఆశ్చర్యపోతూ.

"గులాబీ" అన్నాడు యింకా అనుమానం తీరక.

ఇప్పటికీ వరద మాట్లాడాడు.

"ఈమె పేరు నీలవేణి. ఇప్పుడే వచ్చింది" ఇంకేదో చెప్పబోయేంతలో

"సరి, సరి ఇక బోధపడిపోయింది. చీకట్లో చూపు అందింది కాదు" అన్నాడు తలరాసుకుంటూ.

నీలవేణి వెళ్ళిపోయింది -

"చూశావుటోయ్ యిదీ?" అని ఆరంభించారు గోవర్ధనరావుగారు. ఊరికినేరారు ఆయన. ఏదో తగినంత విషయాన్ని పోగుచేసుకునే వస్తారు. ఉపన్యాసాలు చెప్పడం తోటే అతని బ్రతుకంతా గడిచింది. అమెరికానుంచి వస్తూనే ఢిల్లీ 'బుద్ధిస్టు' కార్యాలయం వాళ్ళు యిక్కడికి బదిలీ చేశారు. ఉపన్యాసాల్ని జ్ఞానమందిర్లో నడపడానికి పదిహేనేళ్ళగా యిక్కడ స్థిరపడిపోయేరాయన. ఇప్పటికీ అడపా తడపా ఉపన్యాసాలివ్వడం కద్దు.

తలరాసుకుంటూ చేతికర్రని గెడ్డం కింద ఆనించి మాట్లాడారు.

"కాశీపతి ఎవరితోనో సంప్రదింపులు జరపడానికి విజయవాడ వెళ్ళాడు, ఇంకా ఆ లైబ్రరీ విషయంలోనే మునిగి తేలుతున్నాడు. "

వరద మాట్లాడకపోయేసరికి కాస్త నిరుత్సాహపడినా మళ్ళీ అందుకున్నారు. "నాకు మట్టుకు యిదంతా వెరితలలు వేయడమేననిపిస్తుందయ్యా. ఏభైఏళ్ళు యీ ప్రపంచాన్ని చూశాన్నేను. దాన్ని మన త్రోవన తిప్పుకోడానికి చూసేవాళ్ళకంటే, దాని త్రోవన నడిచినవాళ్ళే ఎక్కువ బాగుపడ్డారు. ఉదాహరణకి - నేను"

ఏ లాయరు కంఠంలోనూ లేచి నిర్దారణ, ఏ వేదాంతీ మలచలేని తర్కం యీ వృద్ధుడి గొంతులో గరగరలాడింది.

"ఏం నా మాట నమ్ముతావా?"

"చెప్పండి."

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments